

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 2152
Tarih : 03.06.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de yeni bir Bakanlık olarak ‘Ortadoğu ile İlişkiler Bakanlığı’nın kurulması hakkında kanun teklifim gerekçesiyle birlikte ilişkide sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Altan TAN

Diyarbakır Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Anayasa - Plan ve Bütçe			
Esas Komisyon	Dışişleri			
Tarih:	16 Haziran 2013	E.No: 2/12/14		
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
et	26	L.T.	15.	16/11
TBMM BAŞKANI	46			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
03 Haziran 2016
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
03 Haziran 2016
No: 55970

GENEL GEREKÇE

'Ortadoğu' tanımlamasını ilk olarak kullananlar Batılılardır. Ortadoğu kelimesi, dünyanın merkezini 'Batı' olarak kabul eden bir düşüncenin ürünüdür. Kelime, köken itibariyle Avrupa kaynaklı olup, hem Batı dünyasından uzaklığı, hem de Batının siyasal ve kültürel değerlerinden farklı bir dünyayı ifade eder.

Ortadoğu'nun kapsadığı alan ve hangi ülkeleri içine aldığı, kısaca sınırları ile ilgili olarak da farklı görüşler mevcuttur.

Ortadoğu; Türkiye, Suriye, Irak, Lübnan, Filistin, İsrail, Ürdün, Suudi Arabistan, Kuveyt, Yemen, Umman, Katar, Bahreyn, Birleşik Arap Emirlikleri, Mısır, Libya, Tunus, Cezayir, Fas, Moritanya, Çad, Sudan, Somali, Cibuti, Eritre, İran, İran Azerbaycan'ı, Belucistan, Kürdistan, Afganistan ve Pakistan'ı içine alır.

Tarihi gerçekler göz önüne alındığında Türkiye hem Avrupa (Balkan), hem Kafkas, hem de aynı zamanda bir Ortadoğu ülkesidir.

Türkiye, Avrupa'nın doğusu; Ortadoğu'nun batısıdır.

Türkiye'nin son yıllarda, bölgeye dönük yüzü, gittikçe artan bir tempoyla gelişmektedir. Birçok araştırmacıya göre Lozan Anlaşması'nın açıklanmayan gizli hükümleri gereğince Ortadoğu ile ilişkilerini neredeyse kopma noktasına getiren Türkiye adeta bölgeyi yeniden keşfetmektedir.

Coğrafyasının ve vatandaşlarının çok önemli bir bölümünün kökenleri ile aidiyetleri açısından Türkiye bir Ortadoğu ülkesidir.

Ortadoğu, tarihin bilinen ilk yıllarından beri dünyanın en önemli bölgesidir. Bu öneminden dolayı Ortadoğu, tarihin ilk dönemlerinden itibaren dünya hâkimiyeti kurmak isteyen tüm güçlerin rekabet ve mücadele alanı olmuştur.

Bu derece önemli olmasının birçok nedeni vardır. Bu nedenleri sıralamak gerekirse; Ortadoğu'nun dünya medeniyetlerinin başlangıç merkezi olması, Semavi dinlerin merkezi olması, tarihteki ilk medeniyetlerin transfer yollarında bulunması, Bereketli Hilal adı verilen topraklara sahip olması, Dicle-Fırat-Nil gibi çok önemli su yollarına sahip olması, Dünyada bilinen petrol rezervlerinin yaklaşık üçte ikisine sahip olması, doğalgaz rezervlerinin üçte birine sahip olması ve jeopolitik konumu gibi birçok neden sayılabilir.

Türkiye'nin Batı ile ilişkilerinin seyri her zaman Türkiye'nin Orta Doğu'ya yönelik politikasında ana belirleyici etken olmuştur. 1950'lere kadar Orta Doğu sorunlarına karışmamayı güveliği açısından uygun bulan Türkiye, 1950'li yıllarda Sovyetler Birliği'nden tehdit algıladığı için aktif Batı taraftarlığını ulusal çıkarına uygun bulmuştur. Batıyla sorunlu

ilişkileri olduğunda veya beklediği değeri/yardımlı göremeyince Türkiye, dış politikada çeşitliliğe gitme ihtiyacı hissetmiştir. 2000'li yıllara kadar Türkiye'nin Orta Doğu'ya yönelik dış politikasını birinci derecede güvenlik kaygıları şekillendirmiştir. 2000'li yılların başından itibaren, değişen uluslararası ve bölgesel dengeler Türkiye'nin bölgeyle ilgilenmesinin önünü açmıştır.

Son yıllarda Türk dış politikasının özellikle Suriye ve Irak'ta uyguladığı politikalar göstermiştir ki, Türkiye Ortadoğu'da yaşanan tüm olaylardan ciddi şekilde etkilenmektedir. Komşularla sıfır sorun politikalarından bugün neredeyse tüm komşu ülkelerde ciddi sorunları yaşayan bir Türkiye bulunmaktadır. Ortadoğu'da bulunan tüm devletler, halklar ve mezhepler ile ilgili Türkiye'nin günübirlik politikalar yerine uzun vadeli mastır projeleri bulunmak zorundadır. Bugün itibariyle Suriye'ye, Irak'a, Filistin'e, İsrail'e, Mısır'a ve Ermenistan'a gidemeyen bir Türkiye bulunmaktadır. Ortadoğu'da bulunan tüm devletler, halklar ve inançlar ile ilgili daha barışçıl politikalar uygulayan, tüm Ortadoğu'da daha barışçıl bir rol üstlenen bir Türkiye için bu konuda ciddi çalışmalar yürütecek bir bakanlığa ihtiyaç duyulmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bakanlığın kuruluşu ve ismini içermektedir.

MADDE 2- Bakanlığın amaç, kapsam ve görevleri belirtilmiştir.

MADDE 3- Bakanlığın teşkilat yapısı belirlenmiştir.

MADDE 4- Bakanlığın başında bulunan Bakanın görev, yetki ve sorumlulukları belirlenmiştir.

MADDE 5- Müsteşar ve müsteşar yardımcılarının görev, yetki ve sorumlulukları belirlenmiştir.

MADDE 6- Bakanlığın hizmet birimleri ve merkez teşkilatı belirlenmiştir.

MADDE 7- Bakanlığın yurt dışı teşkilatı ile burada çalışacak kişilerde aranan özellikler belirlenmiştir.

MADDE 8- Bakanlığa bağlı çalışma gruplarının kurulma şartları ve katılım yapacak kurum ve kişilerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 9- Bakanlık yöneticilerinin sorumluluk, yetki, yetki devirleri, koordinasyon, işbirliği ve düzenleme yetkileri kapsamı belirlenmiştir.

MADDE 10- Personele ilişkin hükümler, atama ve kadrolar ile ilgili hususlar belirlenmiştir.

MADDE 11- Yürürlük maddesidir.

MADDE 12- Yürütme maddesidir.

ORTADOĞU İLE İLİŞKİLER BAKANLIĞI'NIN KURULMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- Kanun ile "Ortadoğu ile İlişkiler Bakanlığı" kurulmuştur.

MADDE 2- (1) Bu kanunun amacı Ortadoğu ile İlişkiler Bakanlığı'nın kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemektir.

(2) Ortadoğu ile İlişkiler Bakanlığı'nın görevi; 1173 sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanun Hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Türkiye'nin Ortadoğu ile olan ilişkilerini geliştirmesine yönelik yapılacak çalışmaların yönlendirilmesi, izlenmesi ve koordinasyonunu yürütmektir.

MADDE 3- (1) Bakanlık merkez ve yurt dışı teşkilatlarından oluşur.

(2) Bakanlık merkez teşkilatı Madde 6'da sayılmıştır.

(3) Kurumsal hizmet gerekleri çerçevesinde ihtiyaç duyulan il merkezlerinde temsilcilik açılabilir. Bu temsilciliklerin açılmasına Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MADDE 4- (1) Bakanlığın en üst amiri olan Bakan, Bakanlık icraatından ve emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden Başbakana karşı sorumlu olup aşağıdaki görev, yetki ve sorumluluklara sahiptir:

- a) Bakanlığın, Anayasaya, kanunlara, hükümet programına ve Bakanlar Kurulunca belirlenen politika ve stratejilere uygun olarak yönetmek.
- b) Bakanlığın görev alanına giren hususlarda politika ve stratejiler geliştirmek, bunlara uygun olarak yıllık amaç ve hedefler oluşturmak, performans ölçütleri belirlemek, Bakanlık bütçesini hazırlamak, gerekli kanuni ve idari düzenleme çalışmalarını yapmak, belirlenen stratejiler, amaçlar ve performans ölçütleri doğrultusunda uygulamayı koordine etmek, izlemek ve değerlendirmek.
- c) Bakanlık faaliyetlerini ve işlemlerini denetlemek, yönetim sistemlerini gözden geçirmek, teşkilat yapısı ve yönetim süreçlerinin etkililiğini gözetmek ve yönetimin geliştirilmesini sağlamak.
- d) Faaliyet alanına giren konularda diğer bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşları arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

MADDE 5- (1) Müsteşar, Bakandan sonra gelen en üst düzey kamu görevlisi olup Bakanlık hizmetlerini, Bakan adına ve onun emir ve yönlendirmesi doğrultusunda, mevzuat hükümlerine, Bakanlığın amaç ve politikalarına, stratejik planına uygun olarak düzenler ve yürütür. Bu amaçla, Bakanlık birimlerine gereken emirleri verir, bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar. Müsteşar, bu hizmetlerin yürütülmesinden Bakana karşı sorumludur.

(2) Müsteşar, Ulusal Yardım Koordinatörüdür.

(3) Müsteşara büyükelçi unvanı verilir. Büyükelçilik unvanı, Müsteşarlık görevi süresince devam eder.

(4) Müsteşara yardımcı olmak üzere dört Müsteşar Yardımcısı görevlendirilebilir.

MADDE 6- (1) Bakanlığın hizmet birimleri şunlardır:

- a) Siyasi İşler Başkanlığı
- b) Katılım Politikası Başkanlığı
- c) Sektörel Politikalar Başkanlığı
- ç) Sosyal Bölgesel ve Yenilikçi Politikalar Başkanlığı
- d) Ekonomik ve Mali Politikalar Başkanlığı
- e) Tarım Başkanlığı
- f) Yer altı Kaynakları Başkanlığı
- ğ) Malî İşbirliği Başkanlığı
- g) Sivil Toplum İletişim ve Kültür Başkanlığı
- ı) Proje Uygulama Başkanlığı
- h) Ortadoğu Ülkeleri Hukuku Başkanlığı
- i) Çeviri Eşgüdüm Başkanlığı
- j) Eğitim ve Kurumsal Yapılanma Başkanlığı
- k) Araştırma ve Dokümantasyon Başkanlığı
- l) İdari Hizmetler Başkanlığı
- m) Hukuk Müşavirliği
- n) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
- ö) Basın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı
- o) Özel Kalem Müdürlüğü

MADDE 7- (1) Bakanlık, 189 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname esaslarına uygun olarak yurt dışı teşkilatı kurmaya yetkilidir.

(2) Yurt dışı teşkilatında görevlendirileceklerin Bakanlık teşkilatında en az dört yıl süreyle çalışmış olmaları ve hâlen Ortadoğu Uzmanı veya daha üst kadrolarda çalışıyor olmaları gerekir. Ayrıca, en az dört yıllık yükseköğretim kurumlarından mezun, kamu veya özel sektörde yurt içinde ya da yurt dışında Ortadoğu alanında en az beş yıllık deneyime sahip kişiler de yurt dışı teşkilatına atanabilir.

MADDE 8- (1) Bakanlık, görev alanına giren konularla ilgili olarak çalışmalarda bulunmak üzere diğer bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör temsilcileri ve konu ile ilgili uzmanların katılımıyla geçici çalışma grupları oluşturabilir.

(2) Hizmet birim amirinin teklifi ve Müsteşar onayı ile Bakanlık personelinin çalışma grupları oluşturulur. Gruplar, Bakan tarafından görevlendirilecek bir uzmanın eşgüdümünde faaliyet gösterir. Çalışma gruplarının çalışma usul ve esasları Bakan onayıyla yürürlüğe konulur.

MADDE 9- (1) Bakanlığın her kademedeki yöneticileri, görevlerini mevzuata, stratejik plan ve programlara, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak yürütmekten üst kademelere karşı sorumludur.

(2) Bakan, Müsteşar ve her kademedeki Bakanlık yöneticileri sınırlarını açıkça belirtmek ve yazılı olmak kaydıyla, yetkilerinden bir kısmını alt kademelere devredebilir. Yetki devri, uygun araçlarla ilgililere duyurulur.

(3) Bakanlık, hizmet ve görevleriyle ilgili konularda, diğer bakanlıkların ve kamu kurum ve kuruluşlarının uyacakları esasları mevzuata uygun olarak belirlemekle, kaynak israfını önleyecek ve koordinasyonu sağlayacak tedbirleri almakla görevli ve yetkilidir.

(4) Bakanlık, diğer bakanlıkların hizmet alanına giren konulara ilişkin faaliyetlerinde, ilgili bakanlıklara danışmak ve gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.

(5) Bakanlık; görev, yetki ve sorumluluk alanına giren ve önceden kanunla düzenlenmiş konularda idarî düzenlemeler yapabilir.

MADDE 10- (1) 2451 sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanunun eki cetvellerde sayılanlar dışında kalan memurların atamaları Bakan tarafından yapılır. Bakan bu yetkisini alt kademelere devredebilir.

(2) Kadroların tespiti, ihdası, kullanımı ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususlar, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre düzenlenir.

MADDE 11- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.